

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugsėjo 13 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Egidijos Tamošiūnienės, susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 30 d. paduotu **ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Via Sportas“** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 6 d. nutarties peržiūrėjimo

n u s t a t ė:

Kasaciniu skundu ieškovė prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 6 d. nutartį ir Vilniaus miesto apylinkės teismo 2023 m. vasario 22 d. sprendimą, o bylą grąžinti pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

Ieškovės kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, ir argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovė kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus: 1) teismas netinkamai taikė Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau – PVMĮ) 64 straipsnio 1 dalį, nustatančią, kad pirkimo pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM) gali būti įtraukiamas į PVM atskaitą tik tuo atveju, jeigu PVM mokėtojas turi atitinkamą PVM sąskaitą faktūrą. Bendrijai nepateikiant PVM sąskaitos faktūros su išskirtu PVM, ieškovė objektyviai neturi galimybės įtraukti bendrijos suteiktų paslaugų pirkimo PVM į PVM atskaitą, todėl negalėjo pasinaudoti teise į PVM atskaitą ir patyrė žalos; 2) iš oficialiosios konstitucinės doktrinos išplaukia, kad tokios pat bylos turi būti sprendžiamos taip pat. Ši taisyklė taikytina ir sprendžiant bendrosios kompetencijos ir administracinių teismų praktikos suderinamumo problemą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra konstatavęs, kad PVMĮ normas atitinkančios PVM sąskaitos turėjimas yra būtina sąlyga realizuoti teisę į PVM atskaitą. Nors pagal CPK 346 straipsnio 2 dalį nukrypimas nuo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos nėra savarankiškas pagrindas kasacijai, tačiau analogiškos bylos turi būti sprendžiamos taip pat ir bendrosios kompetencijos, ir administraciniuose teismuose; 3) apeliacinės instancijos teismo nutartis paneigia fundamentalius teisės pasinaudoti PVM atskaita principus, įtvirtintus 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 178 straipsnyje ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktikoje; 4) apeliacinės instancijos teismas pažeidė CPK 178, 180 straipsnius dėl įrodinėjimo naštos paskirstymo ir bylos nagrinėjimo ribų. Apeliacinės instancijos teismo klaidama, kad ieškovė neįrodė sąlygų pasinaudoti teise į PVM atskaitą. Teismo išvada, kad ieškovė neįrodė, jog negalėjo pasinaudoti PVM atskaita atsižvelgiant į galimybę tikslinti deklaracijas, nepagrįsta, nes pasinaudoti PVM atskaita galima tik turint išrašytą PVM sąskaitą faktūrą ar sąskaitą su išskirtu PVM; 5) teismai pažeidė ieškovės teisę į tinkamą teismo procesą, garantuojamą Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalyje, rungimosi ir šalių lygiateisiškumo principus (CPK 12, 17 str.). Apeliacinės instancijos teismo nutartis motyvuojama aplinkybėmis dėl žalos dydžio neįrodymo, nors bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme teismas netenkino nei vieno ieškovės prašymo, susijusio su įrodymų, reikalingų civilinės atsakomybės sąlygoms įrodyti, rinkimu. Ieškovė, nebūdama administracinio santykio tarp mokesčių mokėtojos ir valstybės šalimi, informacijos, susijusios su bendrijos mokesčių prievolių vykdymu, neturi teisės gauti ir jos negavo. Prašymai, pagal kuriuos gauti duomenys sudarytų pagrindą įrodinėti su žalos dydžiu susijusias aplinkybes, nebuvo tenkinti.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliamas teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentai taip pat nepagrindžia nukrypimo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo

ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimo.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Nepriėmus kasacinio skundo, grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovei uždarajai akcinei bendrovei „Via Sportas“ (j. a. k. 123259511) 620 (šešis šimtus dvidešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. rugpjūčio 29 d. Luminor Bank AS Lietuvos skyriaus mokėjimo nurodymu Nr. 3928.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Sigita Rudėnaitė

Gediminas Sagatys

Egidija Tamošiūnienė